NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTOWO GOTOWKĄ.

Nr. 39 Nowy Targ, dnia 26 września 1920. Rok VIII

GAZETA PODHALAŃSKA

19 20

Nakładem Podhalańskiej Spółki Wydawniczej w Nowym Targu.

„Gazeta Podhalańska" wychodzi na każdą niedzielę.

Adres **redakcyi i administracyi**: Nowy Targ, RYNEK 4. I p. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odpowiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacye (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej. — „Gazeta Podhalańska" kosztuje na cały rok w Polsce 30 marek, za granicą 45 ma ek. — W Ameryce 2 dolary. — Numer pojedynczy 1 Mk.

Dla żołnierza!

Nasz żołnierz krwawi się na kresach w obronie Ojczyzny. Polska, która powstała z powrotem do życia, odebrawszy zagrabione jej bezprawnie dziedziny znalazła się otoczona wrogami. Dawni zaborcy bowiem o tem tylko myślą, aby swoją zdobycz znów objąć w posiadanie i lud polski nadal prześladować inni zaś z zawiścią patrzą na to, że Polska, która niedawno była niczem, teraz stała się silnem państwem. Te fakty wyjaśniają nam częściowo, dlaczego Polska ma wokoło wrogów którzy mniej lub więcej otwarcie przeciw nam występują. Teraz walczą przeciw nam bolszewicy, którzy najechali polską ziemię, niszcząc i rabując. Niemcy czekają tylko sposobności, aby odebrać wydarte im ziemie polskie, Czesi również wykorzystują każdą sposobność, aby nam zaszkodzić. Obecnie najgroźniejsze jest niebezpieczeństwo bolszewickie. Wróg to dziki, który nie uszanuje nikogo ani niczego. Bolszewicy rabują każdego, czy biedny czy bogaty, niszczą i palą wokoło, zabierają wszystko bydło i zapasy, pozostawiając co najwyżej łachmany.

Nasze dzielne wojska odparły wprawdzie bolszewików i walczą nie tak, jak przedtem, pod Warszawą, lecz już daleko na kresach wschodnich. W Rydze rozpoczęto rokowania pokojowe i należy się spodziewać, że zdołamy zawrzeć z bolszewikami korzystny dla nas pokój. Jednak jeżeli chcemy uzyskać pomyślne dla nas warunki pokojowe, nie wolno nam rąk założyć. Rzymianie, którzy nad całym starożytnym światem panowali, mówili: Si vis pacem, para bellum to znaczy: jeżeli chcesz pokoju, bądź przygotowany do wojny. Każdy liczy się bowiem tylko ze silnym. Jeżeli wróg widzi, że przeciwnik jest słaby, stawia trudne do spełnienia warunki i stara się swego przeciwnika zgnębić. Mogliśmy sami o tem najlepiej się przekonać, czytając jak upokarzające warunki stawiali nam bolszewicy podczas rokowań pokojowych w Mińsku, kiedy to wojska bolszewickie znajdowały się pod Warszawą. Dzisiaj mają bolszewicy o wiele skromniejsze wymagania, Ale niechby szczęście wojenne obróciło się na korzyść bolszewików, możemy być pewni, postawiliby znów swoje bezczelne żądania.

Dlatego im silniej pragniemy pokoju, tem bardziej powinniśmy popierać nasze wojsko, abyśmy byli na wszelki przypadek przygotowanymi. Nie wszyscy bowiem bolszewicy dążą szczerze do pokoju. Słyszymy, że robią przygotowania do dalszej wojny. Musimy więc mieć się na baczności!

Żołnierz polski walczy na froncie. Wkrótce nadejdą szarugi jesienne; niedługo przyjdzie mroźna zima. Czy żołnierz ten jest dobrze zaopatrzony we wszystko, czego mu potrzeba? Niestety tu i ówdzie znajdują się braki. Państwo, które tyle ponosi wydatków, nie zawsze może wszystkie potrzeby zaspokoić. Jest więc obowiązkiem również społeczeństwa polskiego, aby o swym żołnierzu pomyślało i o niego się zatroskało. Niechaj ten żołnierz czuje, że to społeczeństwo, dla którego on krew przelewa, dba o niego.

Przedtem dla żołnierza austryackiego, walczącego o obcą nam sprawę, dawaliśmy ubranie, bieliznę

pieniądze i t. d. Teraz tem bardziej powinniśmy przyjść z pomocą żołnierzowi polskiemu, który jest przecież naszym bratem lub synem i który nie wysługuje się wrogom, lecz bije się o nasz byt i o naszą przyszłość.

W myśl tego zarządziła Rada Obrony Państwa że społeczeństwo ma złożyć dla żołnierza polskiego jednorazowo daninę. Wyznaczono, że np. powiat nowotarski ma dostarczyć: 800 par butów z cholewami lub też podwójną ilość trzewików, 800 spodni wełnianych albo podwójną ilość spodni bawełnianych 1600 kompletów bielizny, składających się z koszuli, pary kalesonów i pary skarpetek albo onucek, wreszcie 800 koców wełnianych lub ciepłych kołder. Wymieniona wyżej ilość została rozdzielona między poszczególne gminy powiatu stosownie do ilości ludności w danej gminie oraz zamożności względnie ilości podatków opłaconych przez odnośną gminę. Następnie zwierzchność gminna wyznaczy, które z powyższych rzeczy oraz jaką ich ilość ma dostarczyć poszczególny mieszkaniec gminy. Rzeczy te muszą być złożone w naturze i w dobrej jakości. Pieniędzy zamiast rzeczy wpłacać nie można Jedynie co do butów zrobiono w powiecie nowotarskim wyjątek, gdyż ludność tutejsza używa przeważnie kierpcy, które dla wojska się nie nadają. Otóż zamiast butów na wypadek niemożności ich dostarczenia będzie wolno złożyć odpowiednią sumę pieniężną. Osoby, uchylające się od nałożonego na nie obowiązku, będą karane aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 100.000 Mp. Nadto gdyby mimo to zobowiązane do tego osoby, nie złożyły dobrowolnie wyznaczonych rzeczy, nastąpiłoby przymusowe ich zabranie. Nie ulega jednak wątpliwości, że ludność podhalańska, o której patryotyżmie tyle słyszymy, ochotnie złoży daninę na żołnierza polskiego i nie pozwoli, aby żołnierz nasz na froncie odczuwał niedostatek.

O wodzie.

Wszyscy znamy wodę, bo ona jest w powszechniejszem użyciu codziennem, niż nasz chleb powszedni a przecież wiele ludzi nie wie o wodzie tego, co jest koniecznie potrzebnem. Nie wiedzą zaś dlatego, bo właśnie te rzeczy, z któremi się spotykamy na każdym kroku, stają się dla nas obojętne, nie interesują, nie zaciekawiają nas tyle, jak te, z któremi się rzadko spotykamy. Bo i któżby i na co zajmował się taką rzeczą jak woda, którą od samego rana aż do wieczora codziennie widzi i używa jej do mycia, do prania, do picia, do gotowania, do kąpieli i. t. d. bez której żadne gospodarstwo ani jednego dnia obyć się nie może, bo nietylko ludzie ale i zwierzęta i rośliny wszystkie podobnie jak człowiek bez wody żyć nie mogą. Woda jest bowiem czynnikiem, który roznosi po ciele ludzi, zwierząt i roślin pokarm pobierany i utrzymuje je przy życiu. Woda w ciele ludzi, zwierząt i roślin jest w tak wielkiej ilości, że śmiało możnaby je uważać za zbiorniki wody. Wszakże krew — to woda z różnemi domieszkami w niej rozpuszczonemi, mięśnie czyli mięso to także w przeważnej części z wody się składają, ba nawet kości mają w sobie także wodę. Krótko powiedziawszy, możnaby śmiało uważać ludzkie ciało za misternie przez Stwórcę zrobioną maszynę z wody, dowolnie się poruszającą w której bezustannie płynie i krąży woda podtrzymując życie i sprawność tejże. To samo dzieje się w ciele zwierząt i w roślinach. Skoro więc woda stanowi tak bardzo przeważającą część naszego ciała i wszelkiej żywizny, to już przez to samo zasługuje na to, abyśmy się bliżej z jej naturą i własnościami zapoznali.

Woda jest ciałem płynnem, bo płynie z miejsc wyższych na niższe, ale woda może być także ciałem stałem jako śnieg i lód, które są zamarzłą wodą Wodę śnieg i lód widzimy; ale woda może być jeszcze ciałem lotnem jak powietrze i wtedy jej nie widzimy. Gdy woda stanie się ciałem lotnem, to wtedy nazywamy ją parą. Woda zamienia się ciągle w parę nawet gdy jest śniegiem i lodem Gdy wodę zostawimy w naczyniu jakiś czas, to jej będzie ciągle ubywało, aż zupełnie zniknie, to znaczy zamieni się w parę i ujdzie w powietrze. Gdy spadnie śnieg wśród mroźnych dni, to widzimy, że z każdym dniem jest go coraz mniej, aż zniknie zupełnie bo się zamienił w parę, chociąż nie topniał. Wyprana bielizna w zimie, powieszona na wolnem powietrzu czy pod dachem, pokrywa się lodem, który po kilku dniach znika, bo lód zamienił się w parę i bielizna jest sucha. Z oddechem ludzi i zwierząt wychodzi także para wodna, której nie widzimy w czasie ciepłym, ale gdy ta para zetknie się w zimie z zimnem powietrzem to zamienia się w mgłę i wtedy staje się widoczną. W czasie mrozu widzimy kłęby - pary, w postaci mgły przy oddechu ludzi i zwierząt i nad zwierzętami n p. nad końmi, jeżeli są rozgrzane.

Czy woda jest płynną, czy śniegiem lub lodem czy ona znajduje się w ziemi czy w żywiźnie ciągle ona zamienia się w parę i uchodzi w górę. Gdy para w górnych warstwach powietrza oziębi się zamienia się w mgłę a my tę mgłę w górze zowiemy chmurami. Oziębiona para czyli mgła składa się z drobniutkich banieczek, które ocierając się jedna o drugą łączą się ze sobą, stają się większe i cięższe i spadają na ziemię jako deszcz. Śnieg powstaje w ten sposób, że drobne banieczki mły zamarzają wprzód nim się w krople zamienić mgły a następnie już zamarzłe łączą się ze sobą, tworząc różnego kształtu gwiazdeczki śniegowe. Z tego widzimy, że woda jest

bardzo ruchliwym żywiołem. że gdziekolwiek się znajduje, nie pozostaje w spokoju, krąży ona w każdej żywiźnie i podtrzymuje życie, krąży w całej przyrodzie i ożywia ją swym bezustannym ruchem.

Jakie koleje przechodzi woda na ziemi?

Woda z deszczu czy ze śniegu wsiąka częściowo w ziemię i tam się w przestworkach ziemi zatrzymuje, rozpuszczając pożywne składniki dla roślin które je wtedy pobrać mogą. Z wierzchnich warstw gruntu własnym ciężarem wsiąka woda coraz niżej i tworzy w ziemi większe zbiorniki wody t. j. źródła. Woda, która nie wsiąknęła w ziemię, spływa po jej powierzchni w coraz niższe miejsca aż dojdzie do morza. Woda wsiąkając w ziemię napotyka tam różne minerały, które rozpusza i nabiera przez to różnego smaku i różnych własności i przymiotów, często leczniczych. Wody takie zowiemy mineralnemi. Mamy więc n. p. wody słone, siarczane, szczawiowe, jodowe, żelaziste, wapienne i. t. d. Wody te służą do leczenia rozmaitych chorób. Kiedy i w jaki sposób tych wód się używa, to przepisują lekarze. Wodę, która zawiera w sobie połączenia mineralne a zwłaszcza wiele wapna zowiemy wodą twardą i taką bywa zwykle woda źródlana i studzienna. Woda w studniach płytkich nie przeszła przez grubsze warstwy ziemi nie ma smaku wody źródlanej i nie jest zdrową do picia. bo ona przeszła tylko przez wierzchnie warstwy z których zabrała ze sobą różne części gnilne. Wodę taką zowią wodą zaskórnią.

Woda deszczowa nie zawiera w sobie części mineralnych i nazywa się miękką, woda rzeczna i stawowa ma w sobie tylko niewiele wapna i innych części mineralnych więc także zowiemy ją wodą miękką. Przez gotowanie część wapna i inne połączenia mineralne wydzielają się z wody twardej i osadzają na ścianach naczynia, jak to widzimy na samowarach i kotłach. Woda twarda jest złą do prania, bo niszczy przymioty mydła, złą jest do gotowania, bo niekorzystnie oddziaływa na białko gotowanych potraw, tworząc na nich osad, który utrudnia wnikanie wody do wnętrza i dlatego groch, fasola, bób źle się w niej gotują.

(Dokończenie nastąpi)

Szczepanik Józef.

Przegląd tygodniowy.

W ostatnim tygodniu wojska nasze w zwycięskim pochodzie oczyściły z bolszewików już prawie całą Wschodnią Małopolskę i doszły do linii Zbrucza t. j. dawnych granic Galicji. Nadto na Wołyniu odebraliśmy twierdze Równo, Dubno i Łuck. Na północ od Prypeci zdobyły wojska polskie miejscowość. Prużany oraz stację Linówkę biorąc mnóstwo jeńców oraz materjału wojennego. W oswobodzonych obszarach stwierdzono, że bolszewicy zabierali wszystkie plony rolne zarówno z folwarków jakoteż mniejszych gospodarstw chłopskich, młócili zaraz zboże i wywozili do Rosji. Nadto rabowali sklepy i prywatne mieszkania, ładując wszystko do wagonów i wywożąc ze sobą.

Rokowania pokojowe między Polską a bolszewikami rozpoczęty się już w Rydze. Ponieważ bolszewicy ponieśli w ostatnich czasach klęski, prawdopodobnie nie będą stawiać wygorowanych warunków i może nareszcie dojdzie do upragnionego pokoju, którego także my usilnie pragniemy i bardzo go potrzebujemy, aby zabrać się do gospodarczej odbudowy kraju. Dopóki bowiem trwa wojna, nie można się spodziewać zmniejszenia drożyzny i poprawy stosunków społecznych i gospodarczych.

Pertraktacje pokojowe między Polską a Litwinami zostały z winy Litwinów przerwane, albowiem Litwini nie dotrzymali warunków, do których wypełnienia zobowiązali się podczas przedwstępnych rokowań Miejmy jednak nadzieję, że również z Litwinami zdołamy dojść do porozumienia.

Nieprzychylny dla nas rządca Gdańska z ramienia Ententy, Reginald Tower, wyjechał już z Gdańska i prawdopodobnie do Gdańska nie powróci. Okazuje się coraz wyraźniej, że Tower popierał stronniczo Niemców z naszą szkodą.

Czesi gospodarują na przyznanej im części Śląska Cieszyńskiego gorzej niż Prusacy. Zamykają szkoły polskie, prześladują dzieci i rodziców, którzy swe dzieci posyłają do szkół polskich, urządzają napady na spokojną ludność polską. Tak wygląda u Czechów w praktyce „braterstwo słowiańskie" i dotrzymanie umów. Czesi bowiem zobowiązali się, że nikogo nie będą prześladować za to, że podczas plebiscytu oświadczał się za Polską. W ostatniej chwili rozeszła się pogłoska, że poseł polski w Pradze, Erazm Piltz, który miał załatwić z Czechami sporne sprawy ugodowo. zosłał ze swego stanowiska odwołany.

We Francyi prezydent republiki francuskiej Paweł Dechanel z powodu choroby zrzekł się swej godności. W tych dniach ma się odbyć wybór nowego prezydenta Francyi. Jako kandydatów wymieniają przedewszystkiem obecnego prezydenta ministrów, Milleranda, a następnie Jonnarta i Pereta.

NADESŁANE.

Podziękowanie.

Nie mogąc osobiście wyrazić podziękowania wszystkim, którzy nam w ciężkim smutku z powodu śmierci naszego najukochańszego syna Zygmunta nieśli słowa pociechy i pomoc w urządzeniu pogrzebu, oraz wszystkim, którzy wzięli udział w tym smutnym obrządku składamy z głębi zbolałego serca serdeczne „Bóg zapłać"

Roszkowie z rodziną.

W Olczy d. 11/IX 1920

Jakóbowi Chudobie ur. 15/7 w r. 1901 z Nowego Targu skradziono kartę odroczenia służby wojskowej na 1 rok temsamem unieważnia się kartę zgubioną.

KRONIKA

Moratorjum. Przypomina się, że w dniu 30 września b. r. kończy się moratorjum i począwszy od dnia 1 października b. r. mają być spłacane długi przedwojenne, a mianowicie w czterech ratach dnia 1 paździer. 1920. oraz 1 stycznia, 1 kwietnia i 1 lipca 1921. Na wypadek niezapłacenia przy długach wekslowych poszczególnych rat staje się płatną po dniach 30 od dnia płatności cała reszta. Długi do 500 K są w całości płatne dnia 1 października b. r.

† **Roszek Zygmunt,** ochotnik wojsk polskich uczeń 8 kl. gimnazjum w Nowym Targu zmarł w 17 roku życia. 9 b. m. wskutek choroby, której się nabawił na froncie białostockim.

Zwolnienie uczniów z wojska. Uczniowie szkół średnich odbywający służbę wojskową, wieku ponad lat 17, których na przeglądach wojskowo-lekarskich zaliczono do grupy C 1 i C 2, a którzy w bieżącym roku szkolnym mają uczęszczać do klas poniżej ósmej (do siódmej włącznie) będą zwolnieni bezzwłocznie z wojska. Winni oni przedstawić władzom wojskowym poświadczenie dyrekcji odnośnej szkoły ze wskazaniem klasy, do której mają w bieżącym roku uczęszczać.

Postanowiono również uwolnić od służby wojskowej młodzież do lat 17.

Do wiadomości P. T. Rodziców w Nowym Targu, podaje się, że nauka w szkole żeńskiej, rozpocznie się aż po opuszczenia budynku tejże szkoły przez wojsko i przeprowadzeniu koniecznych restauracyi. Czas wpisów zostanie ogłoszonym.

Izabela Liberakówa kierowniczka szkoły

Od rodziców. Grono rodziców tą drogą uprasza właściwe czynniki i ludzi dobrej woli, o możliwie najrychlejsze oczyszczenie budynków szkolnych, oraz rozpoczęcie nauki, aby uniknąć niepotrzebnych przemęczań zpowodu niewyczerpanego materjału.

W ciemnościach pogrążone zostało znów nasze miasto z powodu popsucia jazu; zakład elektryczny od kilku dni albo wcale nie dostarcza światła lub też daje bardzo słabe światło, nie rozpraszające właściwie ciemności. Nowy Targ można słusznie porównać z Krakowem: Tam bowiem każdego roku rury wodociągowe pękają i pozbawiają miasto tak koniecznej rzeczy. jak woda. Tutaj zaś każdego roku psuje się jaz a ludność płacąca wysokie opłaty za światło elektryczne jest tego światła pozbawiona.

Z przykrością trzeba stwierdzić, że pewna część publiczności nie dorosła widocznie do poziomu przeciętnych widzów w teatrach i zachowuje się podczas przedstawień zgoła niewłaściwie, jak to miało miejsce podczas ostatniego występu artystów pp. Rygierów i Pilarskiej.

Zmiana pociągów Pociąg pospieszny z Krakowa odchodzi teraz z Nowego Targu do Zakopanego o 12 g. 30 min. w południe a z Nowego Targu do Krakowa o 5 godz 30 min. wiecz.

Na fundusz spisko-orawski i na fundusz im ś. p. Wiśmierskiego złożył 200 mk prof Haber nieprzyjęte przez dra Türschmida honorarjum.

Na żołnierza polskiego składają dzieci 130 mk. zebrane na przedstawieniu u p. Holeny Schabenbeck w Zakopanem.

Spisz i Orawa są wolne od obowiązkowej daniny na rzecz żołnierza polskiego o której jest mowa we wstępnym artykule.

Dezerterzy o ile wrócą do szeregów, zgłaszając się w najbliższej władzy wojskowej lub cywilnej władzy bezpieczeństwa do dnia 4 października b. r. nie będą podlegać sądom doraźnym. Gdyby przez sądy zwyczajne zostali uznali uznani winnymi, natenczas może być im kara zawieszenia aż do końca wojny a jeżeli będą się dobrze będą sprawować może być im kara nawet zupełnie darowana. Dezerterzy którzy nie zgłoszą się dobrowolnie najpóźniej do dnia 4 października b. r. będą poddani sądom doraźnym i na wypadek udowodnienia winy — rozstrzeleni.

Opłaty wekslowe zostają podwyższone z dniem 28 września b. r. Od tego dnia weksle podlegają opłacie 30 fen od 100 Mp. Setki niecałe liczą się za całe. Więc np. od 120 Mp opłata wynosi 60 fen. Weksle mogą być płatne najdłużej za 3 miesiące. Przy wekslach płatnych po okresie dłuższym niż 3 miesiące najdłużej jednak po 9 miesiącach od daty wystawienia opłata jest podwójna. Weksle wystawione bez określenia kwoty długu (blanco weksle) opłaca się tak jakby opiewały na 50.000 Mp.

W sprawie administracji na Orawie i Spiszu. Dnia

16. b. m. przybył do Nowego Targu delegat Namiestnictwa małopolskiego prof uniw. Dr. Tadeusz Hilarowicz, któremu powierzono misję zebranie materjałów i przygotowania wniosków w sprawie organizacji administracyjnej Spisza i Orawy. Delegat objeżdża w tym celu w towarzystwie starosty spisko orawskiego dra Bednarskiego nowe terytorjum i odbywa konferencje z przedstawicielami ludności miejscowej.

Z Niżnich Łaps Na zebraniu rady gminnej w Niżnich Łapsach na Spiszu z 30 sierpnia nadano honorowe obywatelstwo Dr. Sarnie Zygmuntowi z Krakowa za zasługi dla dobra gminy, położone w okresie plebiscytu.

Pożyczkę austrjacką można wymieniać na pożyczkę polską najpóźniej do dnia 30 września b. r. Zwraca się więc uwagę posiadaczom obligacji austrjackich pożyczek wojennych, aby w tym terminie zgłosili te obligacje do wymiany na Pożyczkę Odrodzenia przyczem przypomina się, że tylko jedną czwartą część subskrybowanej kwoty można wpłacić obligacjami austrjackiemi a resztę gotówką lub asygnatami polskiemi.

Pożyczka premiowa W dniu 1 października b. r. zostanie wypuszczona pożyczka premiowa po 1000 Mp. Pożyczka ta będzie oprocentowana na 4% a przy wymianie marek na złote polskie posiadacze obligacji pożyczki premiowej otrzymają o 10% więcej a więc za 1000 Mp tak jakby to było 1100 Mp. Nadto przez pierwszych dwadzieścia lat będzie się odbywało co tydzień ciągnienie premiowe, przyczem w każdą sobotę zostanie wyciągnięty jeden los z wygraną na jeden milion marek Wten sposób każdy posiadacz pożyczki premiowej może prócz zwrotu wpłacowej gotówki i procentów wygrać milion marek Pożyczkę premiową można zakupić w Powiatowej Kasie Oszczędności w Nowym Targu oraz w instytucjach państwowych, jak urzędzie podatkowym i pocztowym.

Gminne Komisje ziemskie Na podstawie ustawy z dnia 6 lipca dz. ust. Nr. 70, utrzorzone będą w najbliższym czasie gminne Komisje ziemskie, w których skład wejdą przedstawiciele rolników na podstawie propozycji zwierzchności gminy Małopolskie Tow. rolnicze jako organizacja rolnicza winno być w tych Komisjach odpowiednio reprezentowane, dlatego też Zarządy Kółek roln. zechcą się w tej sprawie z naczelnikami gmin porozumieć i dołożyć starań, by w skład Komisji weszli przedstawiciele Kółek rolniczych.

Osoby wyjeżdżające za granicę, mogą nabyć w jednym z banków dewizowych, na podstawie paszportu zagranicznego, walutę obcą w sumie do 2.000 franków franc. lub równowartość jej w innej walucie na jedną osobę na koszta podróży i do 500 franków franc a jedną osobę jednorazowo na koszta utrzymania, lecz na przewóz tych pieniędzy przez granicę należy uzyskać za pośrednictwem banku odpowiednie zezwolenie. Na wywóz za granicę marek polskich w sumie do 1. 000 mkp, na jedną osobę pozwolenie Komisji Dewizowej wymagane nie jest

Formularze na podania w celu uzyskania paszportu do podróży za granicę, są już do nabycia w Drukarni I. Borka w Nowym Targu.

Wolny przywóz. Wywóz towarów za granicę Rzeczypospolitej Polskiej i przywóz z zagranicy jest zasadniczo zależny od uprzedniego uzyskania na to zezwolenia ze strony Państwowej Komisji przywozu i wywozu Jednak rozporządzeniem z dnia 31 sierpnia b. r. wiele towarów może być przywożonych przez linję celną Rzeczypospolitej Polskiej bez takiego zezwolenia. Do towarów tych należą między innemi: Przyrządy elekrotechniczne, lampki żarowe, przyrządy optyczne, przybory drukarskie, przędza wszelkiego rodzaju, książki, mapy, asbest, bazalt, blacha, boraks, brykiety, buraki cukrowe, bydło za zaświadczeniem weterynaryjnem, cyna, cynk, ołów, sadzonki roślin, czółenka, tkackie, drut, drzewo, farbiarskie przybory glazura, gliceryna, gorczyca. grafit surowy, igły, kakao w ziarnkach, kamienie młyńskie, kauczuk, gutaperka, klisze fotograficzne, koks, konie za zaświadczeniem weterynaryjnem, kosy, kości surowe, i mielone, len, łańcuchy, maszyny, materjały do koszykarstwa, mechanizmy do zegarków, miedź, nikiel, nasiona siewne prócz warzywnych i kwiatowych, noże nożyczki, oleje roślinne, papier do opakowania, papier rotacyjny, papier do kopjowania, piasek, pierze, piły pokost, proch, siano, słoma, sadło, sierpy, skóry niewyprawione, stearyna, wozy ciężarowe, włosy, złoto, srebro, i platyna w stanie surowym, żelazo. żużle Thomasa. Nadto wszelkie towary z wyjątkiem artykułów spożywczych i monopolowych przewożone w małych ilościach przez mieszkańców pogranicza na własny użytek. Od towarów tych musi być naturalnie opłacona przepisana należytość clowa.

Podatek od okien. Aby dopomódz władzom wojskowym w zaopatrzeniu armji obywatelski Komitet Wykonawczy Obrony Państwa postanowił pobrać jednorazowy podatek od okien na całym obszarze Rzeczpospolitej. Podatek ten wynosi w miastach od okien wystaw sklepowych po 100 marek, od okien frontowych w mieszkaniachpo 25. od okien niefrontowych po 10 mk, zaś w miasteczkach, osadach i wsiach od okien wystawowych 50 mk od wszelkich innych okien po 10 mk.

Bańska. Gminy K. O. P. wraz z Zarządem szkoły zebrał na „Pożyczkę odrodzenia“ kwotę 14.000 Mk Nadmienić wypada, że kwotę tę złożyli przeważnie biedniejsi gazdowie. Niektorzy z bogatszych wybierają się do Austrji bo za niej lepiej bywało. Szczęśliwej podróży.

W ubiegłym tygodniu zebrano jednorazową daninę na Dar Narodowy w kwocie 11,870 Mp. Wypadałoby napiętnować kilkunastu gazdów, którzy do tego czasu nic nie złożyli ale spodziewać się należy, że w przyszłym Nrze Podhalanki zostaną i oni wyszczegolnieni jako obywatele ofiarodawcy.

Kwotę wyżej wyszczególninną złożyli następujący gazdowie. Stanisław Strzęp 145 — 250 Mk. Józef Cipka 200 mp. Stanisław Cut 180 mp. Po 160 mp. złożyli : Zapotoczny Jędrzej N. 115 Strzep Wojc. i Pałka Marja po 140 mp. Jarząbek Wojciech N. 122, Zapotoczny Walenty i Stanisław Borkowski po 130 mp' Franciszek Ślimak, Nędza Jędrzej i Jarząbek Jędrzej po 120 mp. Jarząbek Stanisław Nr. 144, Urbaś Szymon, Sieczka Franciszek Jarząbek Katarzyna, Cieśla Wojciech, Hadowski Stanisław Galica Stanisław, po 110 mp. Raczka Józef, Kułach Anna, i Szymon Topór po 100 mp, Strama Anna, Cudzich Piotr Jarząbek Jan Nr 91 Bafia Jędrzej Nr 187 Jedrzej Janik, Klimek Katarzyna, Walkosz Jan. Budz Katarzyna Dziedzic Jan Nr 75 Migiel Jędrzej, Hadowski Franciszek, Izydor Pawlikowski, Nędza Wojciech, Sieczka Jan, Żaliński Wojciech, Zwijacz Bartłomiej, Karpiel Marja, Pałka Stanisław. Jarząbek Wiktorja i Jan Wojdyła Nr 79 po 90 mp. Zacherek Sebastjan, Borkowska Magdalena, Rusnak Józef, Dziedzic Zofia i Rączka Wojciech po 80 mp Kułach Józef Nr 110 Pędzimąż Bartłomiej, Bafia Stanisław, Bafia Jędrzej, Borkowska Katarzyna, Nędza Antonina, Kułach Józef, Bunda Franciszek, Zapotoczna Agnieszka, Bednarz Józef, Bunda; Stanisław i Bednarz Józef Nr 165.

Po 70 mk, złożyli: Jan Jarząbek „Zakopian", Janik Bartłomiej, Budz Jędrzej, Zapotoczny Jędrzej „Malacina", Rusnak Bartłomiej, Bafia Jan, Cipka Stanisław, Dorula Stanisław, Żaliński Franciszek, Jarząbek Jan (Nr. 61), Madziar Marja, Kułach Szymon, Sikoń Jędrzej, Kwak Katarzyna, Karpiel Jędrzej, Strzęp Stanisław, Babiarz Tomasz, Stopka Jan, Sikoń Jan, Repa Wojciech i Zapotoczny Jędrzej. Po 60 mk: Strama Stanisław, Zacherek Magda, Zapotoczny Józef, Jarząbek Jan (Nr. 207), Borkowski Wojciech, Jarosz Michał, Kułach Jan, Dziedzic Anna, Dziedzic Jan, Zwijacz Marja, Urbaś Wojciech, Marusarz Jędrzej, Wojdyła Jan, Bednarz Jakób, Zapotoczny Józef (Nr. 126) Jan Antoł i Pawlak Jan. Po 50 mk: Bukowski Stanisław, Topór Jędrzej (Nr. 204), Kułach Bartłomiej, Cipka Marja, Janik Walenty, Jarząbek Agnieszka. Rusnak Stanisław, Dziedzic Jakób, Gał Jędrzej i Zacherek Jędrzej. Po 40 mk złożyli: Józef Borkowski (Nr. 105), Rusnak Jan, Jarząbek Stanisław (Nr. 209), Janik Wojciech, Łatek Marja, Furczoń Wojciech, Zapotoczna Katarzyna, Topór Bartłomiej (Nr. 165), Bryjak Anna, Borkowski Franciszek (Nr. 62), Kułach Wojciech Anna Topór, Szymon Topór (Nr. 57), Topór Bartłomiej, Kułach Marja, Kukucz Jędrzej, Dziedzic Jędrzej, Madziar Jędrzej, Sikoń Franciszek, Wilkus Piotr i Katarzyna Antoła. Po 30 mk: Migiel Bartłomiej, Jarząbek Marja, Benbenek Marja, Janik Anna, Topór Jędrzej (Nr. 229), Borkowski Jan, Gawron Stanisław, Topór Paweł, Topór Jakób (Nr. 230), Tylka Jan, Rol Franciszek, Rol Katarzyna, Wincenty Jarząbek, Józef Kukucz, Stanisław Knłach, Agnieszka Słaba i Stanisław Barnaś. Po 20 mk złożyli: Michał Sieczka, Topór Antonina, Topór Jakób, Kułach Wiktorja, Bołoz Wiktorja, Gubała Jędrzej, Pawlak Jędrzej, Marja Bobak, Stanisław Działkowiec i Antonina Janik. Po 10 mk złożyli: Zofia Bednarz i Walenty Barnaś. — Michał Guc 100 mk, Franciszek Skupień 60 mk, Stanisław Jarząbek 100 mk, Anna Bieda 60 mk, Anna Kolata 90 mk.

Odpowiedź Redecji. B. Słodyczka Ameryka Należy się zwrócić do księgarni Czerneckiego, Kraków Rynek Główny. Pisaliśmy do Was list o tem, ale widocznie nie doszedł. — Czytelnik z Zakopanego Opis podroży z Ameryki do Polski chętnie wydrukujemy — C. Z. z Zakopanego. Podaliśmy wskazówki o zasiłkach. Waszej rodzinie się należy. Trzeba zgłosić prawo do zasiłku wojskowej Komisji przeglądowej przed którą stajecie do poboru, oraz przedłożyć poświadczenie pracodawcy ile wynosił ostatni miesięczny zarobek w pieniądzach i naturze nadto czy rodzina od tegoż pracodawcy będzię pobierać jakieś pobory w pieniądzach lub naturze przez czas służby wojskowej popisowego To samo odnosi się do ochotników. O ile poborowy lub ochotnik służy już w wojsku to może zgłosić prawo do zasiłku dla rodziny w oddziele w którym pełni służbę. Wspomniane poświadczenie musi być potwierdzone przez urząd gminny.

Na Pożyczkę Odrodzenia złożyło Nauczycielstwo szkoły 6 kl. w Jordanowie 69.800 Mk, młodzież szkol. z przedstawienia amatorskiego w dniu 8/8 b. r. na ten sam cel 1000 Mk, a z przedstawienia w dniu 29/8 b. r. na żołnierza polskiego 700 Mk. Nauczycielstwo myślenickiego okręgu szkoln. złożyło na pożyczkę odrodzenia ogółem 504.630 Mk.

WESOŁY KĄCIK.

Służący w wojsku Icek przymaszerował z całym pułkiem nad most na Dniestrze i otrzymał z dowództwa rozkaz zbadania, czy wojsko może przejść przez most Icek poszedł na wywiad i wrócił z raportem do pułkownika.

Panie pułkownik wszystkie wojsko może przejść: artylerja i kawalerja, wszystkie wojsko, tylko piechota nie!

Jak to? Dlaczego?

Bo tam na drugiej stronie siedzi taki wielgi pies, co piechota nimoże przejść.

Za ten dział redakcya nie bierze odpowiedzialności.

Ważne P. T. Rolnicy!

Z powodu trudności przewozowych oraz braku wagonów

najwyższy czas zamawiać obecnie

pod zasiewy wiosenne i jesienne z braku innych nawozów, by takowe na czasie otrzymać

kainit — sole potasowe

wysoko procentowe.

Gips nawozowy

bardzo skuteczny nawóz, nadający się pod wszystkie uprawy i do każdej gleby. — Dostarcza tylko całowagonowe posyłki każdego gatunku.

Materyały budowlane:

wapno, cement, gips murarski i sztukaterski **dachówkę asbestową „Asbit" i t. p.** wszystko tylko w ładunkach całowagonowych.

Koniczynę czerwoną i tymotę

inne nasiona częściowo z szybką dostawą poleca firma

JAN BODUCH

Hurtowna sprzedaż oraz skład nasion i nawozów sztucz.

ŻYWIEC, RYNEK 22.

obok kościoła farnego.

Futro do podróży z baranów rosyjskich z dużym kołnierzem do sprzedania.

Bliższa wiadomość: Niemcowa N. Targ ul. Sokoła 4.

PRZECIW

tyfusowi i czerwonce

świeże injekcje — jedyne środki desinfekcyjne — wino czerwone „Hygea Perle" i wszelkie środki lecznicze poleca P. T. Lekarzom i Szan. P. T. Publiczności

APTEKA POD „SZAROTKĄ"

W PORONINIE.

FABRYKA I GŁÓWNY SKŁAD DLA SPISZA I ORAWY

„Pod Sosną" w Jabłonca.

Dla Śląska Cieszyńskiego i Górnego: „Pharma", Kraków, Długa 5.

ZIEMNIAKI

kapustę, marchew, buraki oraz inne jarzyny dostarcza natychmiast w wagonach zamkniętych

„KOMPAS"

Polskie biuro m. h. w Krakowie ulica Smoleńsk 16 Filja Lwów Hotel Europejski.

KINO „TATRY" W NOWYM TARGU

2 przedstawienia 2

W niedzielę dnia 26 września 1920 r.

„Labirynt życia"

wspaniały amerykański dramat w 5 aktach.

Ponadto inne obrazy.

Redaktor odpowiedzialny; Zborowski Juliusz. Drukarnia I. Borka w Nowym Targu.